

Tartalom

• <i>Európai színvonalú kampány!</i>	1
• <i>Etikai kódex a kampányra</i>	1
• <i>„Eljön-e a Te országod?” – A liberális értékválasztás programja</i>	2
• <i>Milyen Magyarországon szeretne élni?</i>	3
• <i>Kiket támogasson az állam az adófizetők pénzéből?</i>	4
• <i>Egyetért-e az adócsökkentés politikájával?</i>	5
• <i>Ön mit gondol a bálapénzről?</i>	6
• <i>Ön milyen drogpolitikát helyesel?</i>	6
• <i>Hírek</i>	7

Kedves Barátaink,

mint ismeretes, az utóbbi hetekben a belpolitikai események a költségvetéssel kapcsolatos kérdések mellett már elsősorban a pártok kampányfelkészüléséről, az EP-listák összeállításáról szóltak.

Különösen jellemezte ez a szabad demokraták politizálását: az SZDSZ már 2003. novemberében, nem sokkal a lista első öt jelöltjének megnevezése után javaslatot tett a többi pártnak arra, hogy fogadjanak el egy olyan etikai kódexet, amely biztosítaná, hogy a kampány a jelöltekről és a pártok törekvéseiről szóljon, s ne egymás lejáratását célozza. Januárban pedig egy 22 kérdésből és a rájuk adott lehetséges válaszokból álló ismertetés-sorozatba kezdett az SZDSZ. Ennek révén a választók olyan kérdéseket ismerhetnek meg, amelyekről Európában is társadalmi vita zajlik, s természetesen megtudhatják azt is, hogy ezekre a liberális SZDSZ milyen válaszokat ad.

Mivel ezek a válaszok egyben belpolitikai kérdésekben is állásfoglalások, természetes, hogy az SZDSZ belpolitikai szereplésének keretét adják majd az előttünk lévő időszakban. A kérdés—válasz sorozat jó alkalom arra, hogy a választók jobban megismerjék a liberális szabad demokrata politikai program legfontosabb elemeit. Mindez együttesen pedig azt indokolja, hogy a Hírlevél jelenlegi, s következő számainak gerince a hetente fölött kérdés s a hozzá kapcsolódó liberális válasz ismertetése legyen.

*Sándor Klára
a Hírlevél szerkesztője*

Európai színvonalú kampány!

Az európai parlamenti választások kampányának megkezdése előtt – kiindulva a legutóbbi országgyűlési és önkormányzati választások kampányai közben szerzett tapasztalatokból – az SZDSZ több olyan lépést is tesz, amely elősegítheti, hogy az előttünk lévő kampány ne egymás lejáratásáról, hanem a saját programok, értékek bemutatásáról szóljon.

Etikai kódex a kampányra

Az SZDSZ elnöke és EP-listavezetője már múlt év végén bejelentette, hogy a szabad demokraták kívánatosnak tartanák, ha az európai parlamenti képviselők megválasztását megelőző kampány célja nem egymás lejáratása, hanem a jelölt és a pártok politikai célkitűzéseinek ismertetése volna. Ennek érdekében az SZDSZ azt szorgalmazza, hogy a jelölteket állító pártok vállaljanak erre kötelezettséget azzal, hogy aláírják a kampányra vonatkozó etikai kódexet, amelyet a Független Jogász Fórum 1990-es tervezete alapján dolgoztak ki. A javaslatot minden parlamenti párt elnökének elküldték. Az aláírók vállalják, hogy kampányaik hangnemét úgy alakítják, hogy az Európai Parlament jövőbeli képviselőiként, értékrendjüknek megfelelően külön frakciókban, de Magyarország érdekében, egymással összefogva tudjanak dolgozni.

Demszky Gábor, az SZDSZ listájának vezetője elmondta, hogy a javasolt kódex tiltaná a nemzeti szimbólumok kisajátítását, s hogy a felek megzavarják egymás választási gyűléseit. Az aláírók azt is vállalják, hogy az etikai szabálysértéseket saját maguk vizsgálják, és az elkövetőt felelősségre vonják; a jelöltek pedig vállalják, hogy elhatárolódnak a köznyugalmat aláásó, törvénytelen megnyilvánulásoktól.

Kuncze Gábor hangsúlyozta: az SZDSZ azt szeretné, hogy az EP-választási kampány tiszta, nyugodt és tárgyyszerű legyen, s érdemi vita folyjon a kampány alatt. Az etikai kódex összeállítását a pártelnök azzal indokolta, hogy a pártok közötti megegyezéshez az SZDSZ tárgyalási alapot akart teremteni, s úgy vélte, azért fontos már a kampány megkezdése előtt beszélni ezekről a kérdésekről, mert „az SZDSZ azt szeretné, hogy a kampány európai színvonalú legyen”.

Részletek az etikai kódexből

- *Az aláírók vállalják, hogy kampányaik során tiszteletben tartják, és semmilyen formában nem kérdőjelezik meg, hogy Magyarország polgárainak szabad akaratából csatlakozik az Európai Unióhoz, azaz elismerik a 2003. április 14-i népszavazás eredményét.*
- *A választási kampány célja, hogy a pártok és jelöltek programjukat, politikai céljaikat ismertessék és értelmezzék, ne legyen céljuk egymás lejáratása.*
- *Az ajánlási szelvények gyűjtésének kizárólagos célja a törvényes felöltállítás, és nem az öncélú versengés.*
- *Az aláírók vállalják, hogy nem gyűjtenek kitöltetlen ajánlási szelvényeket.*
- *A választási kampány során tilos a jelöltet bűncselekmény elkövetésével vádolni, korábbi elmarasztaló bírósági döntésre utalni, jó hírnevét kétségbe vonni, magánéletére vonatkozó adatot ellene felhasználni. (Hitelrontás.)*
- *Nem tartozik a hitelrontás fogalmi körébe a jelölt korábbi politikai tevékenységének ismertetése és értékelése.*
- *Az aláírók kívánatosnak tartják, hogy a pártok a rádióban és a televízióban közzétett fizetett választási hirdetések mennyiségét – külön megállapodással – önként korlátozzák.*
- *A felek tartózkodnak attól, hogy egymás választási gyűléseit és egyéb rendezvényeit megzavarják, azokat céljuktól eltérítsék, vagy saját céljaikra felhasználják.*
- *A nemzeti szimbólumokat a választásokon fellépő jelöltek kampányaik során azonos feltételek mellett szabadon használhatják, azok kisajátítása azonban tilos. A felek egymás szimbólumait nem használhatják.*
- *A felek választási propagandaanyagaikon kötelesek nevüket feltüntetni.*
- *A felek tartózkodnak egymás plakátjainak eltávolításától, rongálásáról, és a plakátok elhelyezésére alkalmas helyek kisajátításától. E tilalom megszegője nem kifogásolhatja, hogy plakátjait mások saját plakátjukkal átragasztják. Egyéb esetben a plakátok átragasztása tilos.*
- *Az aláírók vállalják, hogy az etikai szabálysértéseket kivizsgálják, az elkövetőt felelősségre vonják, súlyosabb esetben a megbízást tőle visszavonják, az intézkedésről a sértett felet tájékoztatják.*
- *A választási kampányt mentesíteni kell minden valótlanságtól, rágalmazástól, fenyegetéstől, az emberi és a politikai jogok sérelmére történő uszítástól, felelőtlen demagógiától.*
- *A jelöltek tartózkodnak és elhatárolódnak minden törvénytelen, a demokratikus köznyugalmat aláásó megmozdulástól. Mindent megtesznek annak érdekében, hogy az őket támogató oldalt az ilyen megmozdulásoktól távol tartsák, illetve nyugalomra intsék.*

Január végéig más pártok vezetőitől nem érkezett válasz az SZDSZ-nek arra a javaslatára, hogy a pártok közösen fogadjanak el egy etikai kódexet a kampányra. Horn Gyula, az MSZP kampányának irányítója és Schmitt Pál, a Fidesz listavezetője ugyan megegyeztek, hogy konzultálni fognak egymással, ez azonban Horn Gábor, az SZDSZ kampányfőnöke szerint nem garancia arra, hogy higgadt lesz a kampány, hiszen nem e két politikuson múlik a kampány hangneme: Horn úgy véli, egyiknek sincs ehhez kellő befolyása saját pártjában.

A választási kampány költségeinek határok közé szorítása

A választásokat szabályozó Etikai kódex megalkotása mellett az SZDSZ a kampány költségeinek határok közé szorítására is kísérletet tesz. Az

európai parlamenti képviselők választásáról tavaly év végén elfogadott törvény ugyanis nem szabályozza a kampányra és a választásra fordítható összegeket, azaz csak a pártok anyagi helyzete szab felső határt a pénzköltésnek. Horn Gábor a párt január 10-ei sajtótájékoztatóján elmondta, fontos, hogy a nyári EP-választáson értékek mentén válasszanak az emberek. „Van annyi pénz, amennyivel bármit el lehet érni; a tíz-tizenöt-szörös méretű kampány végtelenül eltorzíthatja a választást. Ez pedig senkinek sem jó.” Az SZDSZ fontosnak tartja, hogy ne ez az aránytalanság jellemezze a EP-választást, amelynek Magyarország és Európa jövője a tétje. Horn úgy vélte, ha nem sikerül négy párti megállapodásra jutni a kampány költségeiről, az SZDSZ akkor is felkér egy független testületet, amely megbecsüli az összeget.

Törvénytelenül?

Az SZDSZ tájékoztató kampányának megkezdésére reagálva az MDF azt vetette föl, hogy az SZDSZ-kampány törvénytelen, mert az államfő még nem tűzte ki a választás időpontját, márpedig a kampányidőszak csak ez után indulhat. Emiatt az MDF az Országos Választási Bizottsághoz fordult. Kuncze Gábor szerint az SZDSZ csak arról akart vitát indítani, hogy milyen Magyarországot képzelnek el az unióban az állampolgárok, és „sajnálatos, hogy az MDF válasza erre a feljelentés”.

„Eljön-e a Te országod?”

– A liberális értékválasztás programja

Január 4-én a Nyugati téren leplezte le azt a plakátot Demszky Gábor és Fodor Gábor, amelyen az „Eljön-e a Te országod?” kérdés áll. Ezzel megkezdődött az a tájékoztató kampány, amely az SZDSZ európai parlamenti választási kampányát készíti elő, illetve segíti majd a későbbiekben.

Az SZDSZ az uniós csatlakozásig 22 kérdést tesz majd föl – minden héten egyet. Olyan kérdésekről van szó, amelyekről Európában is társadalmi vita zajlik, s a különböző ideológiái irányultságú pártok eltérő válaszokat kínálnak szavazóiknak. A tájékoztató kampány célja, hogy a választók tisztességes, korrekt vita nyomán dönthessék el, melyik az a válasz, amely a legközelebb áll hozzájuk, amelyre voksukat adják. A párt azért is szükségesnek látja, hogy a választókat megismertesse a különböző válaszlehetőségekkel, mert a közvéleménykutatásokból régóta tudjuk, hogy a magyar társadalom legalább 20 százaléka liberálisan gondolkodik például az egyház és az állam szétválasztásáról, a kevesebb adó fizetéséről vagy a decentralizáltabb államról, anélkül, hogy tudná: válasza tulajdonképpen a liberális párt által képviselt válasz. Az SZDSZ a tájékoztató kampány segítségével nekik szeretné elmondani, hogy a Szabad Demokraták Szövetsége őket képviseli.

A kérdések között lesz általánosabb, az állam működésére, a centralizáció mértékére vonatkozó, az adórendszert, az egészségügyet érintő és a társadalmi kisebbségekkel kapcsolatos is. Szent-Iványi István, az SZDSZ EP-listájának második jelöltje szerint „ezzel a vitával befolyásolhatjuk többek között az európai uniós alkotmánnyal kapcsolatos vitát, a következő években Magyarországon lefolytatandó államháztartási kérdésekkel kapcsolatos vitát, befolyásolhatjuk az ország, meghatározhatjuk az Európai Unió jövőjét”. Szent-Iványi szerint „az európai uniós tagság egy nagy esély és egy nagy lehetőség, de nem önmagában garancia; hogy mennyire lesz sikeres az ország, az nagyon nagy mértékben rajtunk múlik, és nem csak az államon, nem csak a pártokon, hanem mindannyiunkon”.

Milyen Magyarországon szeretne élni?

1. Olyan Magyarországon, amely erős és büszke, s ahol az állam azokat támogatja, akik maguk is tesznek valamit a nemzetért.
2. Olyan Magyarországon, ahol az állam mindenki jólétéről és biztonságáról gondoskodik.
3. Olyan Magyarországon, ahol nem az állam, hanem az emberek döntenek el, hogyan akarnak élni.

Demszky Gábor beszéde

Még 117 nap és Magyarország csatlakozik az Európai Unióhoz. Egyszer és mindenkorra lezárul egy átmeneti korszak: végleg befejeződik a hosszúra sikerült rendszerváltás. Ez a néhány hét arra is alkalmas, hogy végiggondoljuk: létrejött-e az a Magyarország, amelyet 1989-ben álmodtunk magunknak? Eljött-e az a modern, szabad, szolidáris ország, amiért, ha kellett, utcára vonultunk? Született-e válasz azokra a nagy kérdésekre, amiket 14 éve feltettünk magunknak?

Most, amikor Magyarország új korszaka előtt állunk, a SZDSZ, a magyar liberális párt, szeretné újra feltenni a demokrácia alapkérdéseit. Újra végig kell gondolnunk, hogy mi az állam feladata. Miért felelős az állam és miért nem? Mi a kötelessége, és mi az, amihez semmi köze? Ez nem egy bölcsészekre váró szemináriumi csuklógyakorlat. Ez minden politikai párt számára megválaszolendő alapkérdés. Ez az a kérdés, amiben a magyar liberálisok az európai uniós csatlakozás előtt vitára hívják a rivális pártokat. Aztán döntsenek a szavazók, melyik elképzelés a legvonzóbb a számukra.

Mert az uniós csatlakozás nemcsak lélektani korszakhatár. Most, éppúgy, mint 14 éve, újra meg kell fogalmaznunk, milyen Magyarországon szeretnénk élni. Hiszen az Európai Unió tagság azt is jelenti, hogy a nemzeti kormányok szerepe fokozatosan csökken. Akár tetszik nekünk, akár nem, a világot egyre inkább univerzális törvények szervezik. Az okos kormányok önszántukból mondanak le bizonyos döntési jogosítványokról. Mások igyekeznek ellenállni ennek az általános trendnek, és az utolsó pillanatig kívánnak ragaszkodni az állami hatalom utolsó morzsájához is.

Nem mindegy, hogy az előttünk álló változások milyen gyorsasággal, és milyen minőségben mennek végbe. Hogy a nemzetállamok letűnő korának utolsó végvára leszünk-e, vagy az együttműködő, érdekeiket közös céloknak alárendelő államok Európájának képviselői.

Legalább ilyen fontos kérdés, hogy ki részesül az állam által leadott hatalomból. Európában az önkormányzatok, és még inkább az egyén, a polgár. Vajon nálunk is így lesz-e? És ha igen, mikor? Lesznek gazdaságilag független, az európai szinten versenyképes, autonóm önkormányzataink? És végül a legfontosabb kérdés: ki költi el a pénzt, amit megkerestünk? Mi, vagy valamelyik állami hivatalnok dönt helyettünk? Elviszi-e az állam továbbra is a fizetésünk jelentős részét, hogy aztán jól vagy rosszul újra szétossza köztünk, vagy felnőttek néz minket, és a zsebünkben hagyja?

A feltett kérdésekre persze nemcsak egyfajta válasz adható. Lehet érvelni a nagy, problémamegoldó állam előnyei mellett. Ezt képviselik a szocialista pártok. Lehet a tradíciókra építő nemzeti kormányok megerősítését hirdetni, ahogy a konzervatívok teszik. És lehet az olcsó, csak a legszükségesebb kérdésekben döntő, kis állam eszméjét képviselni, ahogy mi, liberálisok tesszük. A nyugati demokráciákban ez a háromfajta válasz világosan elkülönül egymástól. Ezek egyike sem előbbre való, legfeljebb más politikai meggyőződés, ha úgy tetszik, más világnézet van mögötte.

Ma Magyarországon ez a belátás hiányzik leginkább a politikából. Jogrendszerünk vagy gazdaságunk már európai, ehhez elég volt 14 év. Az európai politikai kultúrához azonban nem vagyunk sokkal közelebb, mint a rendszerváltás hajnalán.

Néhány napja egy magyar konzervatív gondolkodó, Solymosi

Frigyes akadémikus egy újságcikkben leírta, milyen Magyarországon szeretne élni 2004-ben. Az egyik legfontosabb kívánsága az volt, hogy a három politikai eszmekör képviselői, szocialisták, konzervatívok és liberálisok ne higgyék magukat az igazság egyedüli letéteményeseinek, kiválasztottaknak. Ebben maximálisan egyetértek a professzor úrral. Ma a három politikai világnézet képviselői között alig-alig van érdemi vita az alapkérdésekről, párbeszéd pedig egyáltalán nincsen. Legfeljebb kicsinyes és öncélú pártpolitikai csetepaték vannak, amelyek legfeljebb arra jók, hogy a polgárokat teljesen elidegenítsék a politikától, és így magától a demokráciától is. Az SZDSZ ezért minden megtesz, hogy az európai választási kampányban a demokrácia érdemi kérdéseiről essen szó.

Arról fogunk beszélni, hogy mi liberálisok milyen Magyarországot képzelünk el az Európai Unióban. És arról is beszélünk majd, hogy az egyes kérdésekre a szocialista és konzervatív válaszok mellett mi a liberális válasz. Úgy is fogalmazhatok: az SZDSZ egyfajta magyarázó kampányba kezd a demokrácia alapértékeiről. Nem egyszerűen a saját igazunkat akarjuk megismertetni a választókkal, hanem a három politikai világnézet különbségeit. A válaszokat sem mi adjuk meg: a polgárokra bízunk a választást.

Ezt a kampányt azért tartjuk különösen időszerűnek, mert úgy látjuk, hogy ez az egyetlen hatékony eszköz a politikai demagógia ellen. Az elmúlt 2-3 évben a politika túl sokszor képviselte a realitások helyett az álmok és a teljesíthetetlen ígéretek világát. A hosszúra nyúlt választási kampányban a pártok – különösen a Fidesz és az MSZP – megpróbálták kimazsolázni a szocialista, konzervatív és liberális politika legnépszerűbb tételeit, de nem beszéltek arról, hogy ezek egyszerre nem teljesíthetők. Nem lehet egyszerre kevesebb adót és több szociális ellátást ígérni. Nem lehet rövidtávon egyszerre ígérni magasabb béreket és versenyképes gazdaságot sem. Ez a politikai demagógia választási kampányok idején is megtévesztő és cinikus, de ha a választások után is tovább él, akkor egyenesen veszélyes a demokráciára. A polgárok ugranak elfelejtik, mit kérhetnek reálisan a politikától, a választott kormányoktól, és mit kérhetnek számon rajtuk. Ez pedig megnyitja a kaput a szélsőségek és a hivatásos politikai szemfényvesztők előtt.

Ezért az SZDSZ a kampány során hétről-hétre egy-egy valóban fontos közéleti témát fog vitára bocsátani. A demokrácia legfontosabb kérdéseit fogjuk sorra venni 22 héten át. Az adózástól a szegénység elleni harctól, az országépítéstől az egyházak finanszírozásáig. Ismertetni fogjuk a kérdésekre adható liberális, szocialista és konzervatív válaszokat is. Arra törekszünk, hogy a több párt, eszmei riválisaink is részt vegyenek ebben a vitában, és végre a valóban fontos kérdésekről essen szó.

Első kérdésünk az állam általános szerepével kapcsolatos: „Milyen Magyarországon szeretne élni?”

1. Olyan Magyarországon, ahol nem az állam, hanem az emberek döntenek el, hogyan akarnak élni.
2. Olyan Magyarországon, ahol az állam mindenki jólétéről és biztonságáról gondoskodik.
3. Olyan Magyarországon, amely erős és büszke, s ahol az állam azokat támogatja, akik maguk is tesznek valamit a nemzetért.

Mindhárom válasz, tisztességes és demokratikus válasz. De világossá kell tennünk: a három egyszerre nem ígérhető és nem valósítható meg. A politikusok feladata az, hogy az általuk képviselt eszme alapján érvelni tudjanak valamelyik válasz mellett. Mi ezt fogjuk tenni a kampányunkban, amikor a liberális megoldásokról beszélünk.

Az SZDSZ ezért mindent megtesz azért, hogy a választási kampány hangneme higgadt legyen. Hogy a programok és érvek versenye legyen, ne az indulatoké. Ezért készítettünk tavaly novemberben egy etikai kódexet, amely a magyar polgárok józan többségéhez és az európai választásokhoz méltó módon szabályozza a

kampány hangnemét, menetét és játékszabályait. Ezt megküldtük a parlamenti pártok vezetőinek, és bízunk benne, hogy mindannyian csatlakoznak fognak hozzá.

Ez a kampány vissza nem térő alkalom lehet a politikai légkör normalizálására. Az uniós választást nem életre-halálra játsszák. Bármit is mondjon Orbán Viktor, ezen a választáson nem lehet kormányt buktatni. Nem lehet előre eldönteni a következő parlamenti választásokat sem.

Ez a választás más lesz, mint az eddigiek. Most nincs kit leváltani, nincs miért a kisebbik rosszra szavazni. Minden párt a saját tettei és értékei alapján méretődik meg.

Ez nekünk liberálisoknak nagy lehetőséget és komoly felkelősséget is jelent. Ma Magyarországon másfélmillió ember liberális válaszokat ad a legfontosabb kérdésekre. Ők az előbb feltett kérdésre az 1-es választ karikáznánk be. Ők az SZDSZ természetes szövetségesei a liberális Magyarország felépítésében. Nekünk, liberális politikusoknak tudnunk kell: nem ők fognak minket megtalálni, hanem nekünk kell megtalálnunk őket. Tudnunk kell, kik ők, és hogyan szólhatunk hozzájuk.

A feladatunk világos: közülük minél többnek bebizonyítani, hogy ezen a választáson érdemes az SZDSZ-re, a magyar liberális pártra adnia a szavazatát.

Kiket támogasson az állam az adófizetők pénzéből?

1. Csak azokat, akik maguk is tesznek felemelkedésükért. Az állam feladata a nemzeti középosztály megerősítése.
2. Csak a rászorultakat. A jómódúaknak nem szociális támogatásra, hanem kisebb adóra van szükségük.
3. Mindenkit. Az állam kötelessége mindenkiről egyformán gondoskodni.

Az SZDSZ második, a szociálpolitikát érintő kérdésének plakátját Demszky Gábor mutatta be január 10-én. A plakáton a „Mindenki amerikai nagybácsija?” kérdés olvasható. Az SZDSZ szerint liberális fordulatra van szükség a szociálpolitikában: meg kell teremteni a rászorultsági elven működő szociálpolitika feltételeit. A párt úgy véli, a jómódúaknak nem szociális támogatásra, hanem kisebb adókra van szükségük. Ezért a kérdésre a szabad demokraták válasza: „Liberális szociálpolitikát, adócsökkentéssel együtt.”

A kérdés bemutatását követő héten Kuncze Gábor mellett érvelt, hogy a konzervatív és a szocialista szociálpolitika is megbukott, s hogy az eddigi csekély eredménnyel járó és finanszírozhatatlannak bizonyult szociális rendszert a liberális, rászorultságon alapuló szemléletnek kell felváltania. A szociálpolitika jelenlegi helyzetének felülvizsgálatát az MSZP-frakció is sürgette, s a szükséges változtatásokról vezető szocialista politikusok is nyilatkoztak. Nyilatkozataik szerint úgy képzelték el a módosítást, hogy az eddig alanyi jogon járó támogatások megmaradnának, az új belépőknél viszont fokozottan figyelembe vennék a rászorultságot. Kuncze szerint azonban nem jó megoldás ez a „kettős méltányosság”, mert az eddigi juttatások sem finanszírozhatóak. Többletpénzeket csak adóemeléssel lehetne bevonni a rendszerbe, és ilyen, jövőt felélő, a gazdaságot pedig megfojtó lépést azonban a szabad demokraták nem támogatnak. Éppen ezért az SZDSZ támogatja Draskovics Tibor pénzügyminiszter-jelölt elképzeléseit a nagy ellátórendszerek reformjáról.

A Fővárosi Közgyűlés ellenzéki tagjai szerdán élesen bírálták a témáról korábban beszélő szabad demokrata főpolgármestert. Nyitrai Imre, az Orbán-kormány szociálpolitikai helyettes államtitkára szerint 2000 óta lassan, de csökken a szegénység mélysége, nőtt a foglalkoztatás, csökkent a segélyért folyamodók száma, és nőtt a támogatások célzottsága, hatékonysága. Erre válaszul Kuncze Gábor Ferge Zsuzsa kutatásait idézve rámutatott, hogy 1998 és 2002 között éppen hogy nőtt „a szegények szegénysége”.

A rászorultsági elv hangsúlyozásával összhangban Kuncze Gábor arra kérte a párthoz tartozó minisztériumokat, hogy tekintsék át programjaikat, és érvényesítsék a rászorultsági elvet. Az intézkedés célja a költségvetési hiány mérséklése és a további adócsökkentés lehetőségének megteremtése. Az SZDSZ ezzel a lépéssel példát kíván mutatni.

A rászorultsági elv érvényesítése jegyében Magyar Bálint oktatási miniszter bejelentette, hogy módosul a Sulinet-program, természetesen úgy, hogy eredeti célkitűzése ne változzon. Anyagi korlátok mentén szűkítik, társadalmi korlátok mentén viszont bővítik a Sulinet expressz igénybevételére jogosultak körét. A jövőben már nem csak pedagógusok, illetve diákok szülei vehetik igénybe az adókedvezményt, hanem bárki, aki személyi jövedelemadót fizet. Viszont csak az írhat le adóalapjából hatvanezer forintot Sulinet expresszes számítástechnikai eszköz vásárlására, akinek éves jövedelme bruttó 3,4 millió forint alatt van (ez havi 282 ezer forintnak felel meg). A gépvásárláshoz harmincszázalékos önrészt írnak majd elő, ez azonban kiváltható lesz, mert a munkáltatók az étkezési csekk mintájára – vagy ahelyett – adómentes „számástechnikai csekket” is adhatnak alkalmazottaiknak ötvenezer forint értékben. Valamelyest változik a támogatott termékek köre is, lekerül például a termékek listájáról a digitális fényképezőgép, de fölkerül a fejlesztésekhez fölhasználható alaplap.

„Mindenki amerikai nagybácsija? – Demszky Gábor beszéde

Egy héttel ezelőtt bejelentettük, hogy a demokrácia legfontosabb kérdéseiről fogunk beszélni 22 héten át. Arról, hogy mi, liberálisok milyen Magyarországot képzelünk el az Európai Unióban.

Ma az egyik legfontosabb alapkérdésről lesz szó: Kiket támogasson az állam az adófizetők pénzéből? A szocialisták azt mondják, hogy mindenkit, hiszen az államnak kötelessége mindenkiről egyformán gondoskodni. Ez nem jelent mást, mint alanyi jogon járó szociális juttatásokat mindenkinek. A konzervatív válasz is ismerjük. Szerintük az államnak csak azokat kell támogatnia, akik maguk is tesznek felemelkedésükért. Ez a konkrét politika nyelvén annyit jelent, hogy az állam feladata nem a szegények, hanem a nemzeti középosztály megerősítése.

A harmadik a liberális válasz. Ez alapvetően különbözik az első kettőtől. Szerintünk az államnak csak a rászorultakat kell támogatnia. A jómódúaknak nem szociális támogatásra, hanem kisebb adókra van szükségük.

Úgy véljük, hogy a kérdés és a válaszok végiggondolása ma aktuálisabb, mint bármikor az elmúlt években. Mi úgy látjuk, sem a szocialista, sem a konzervatív válasz nem oldja meg a szegények problémáját. Az egymást váltó kormányok mindkét változattal kísérleteztek az elmúlt években. Egyik sem hozott eredményt.

Magyarországon minden nyolcadik ember halmozott szegénységben él. A társadalom legjobban és legrosszabbul élő rétege közötti különbség évről évre nő. Míg a kilencvenes években ez a különbség öt-hatszoros volt, napjainkra, elérve az uniós átlagot, nyolcszorosra nőtt. Mi, szabad demokraták hiszünk benne, hogy ez különbség a legszegényebbek felemelésével csökkenthető. Úgy véljük, 2004-ben, az európai csatlakozás évében liberális fordulatra van szükség a szociálpolitikában! Mi, liberálisok nem a dzsungelkapitalizmusban, hanem a szolidáris versenytársadalomban hiszünk. Egrészről azt akarjuk, hogy akinek módja és tehetsége van hozzá, minél kevesebb bürokratikus gát nélkül érvényesülhessen. Az alkotó- és munkaképes polgárok között azonban számosan – szociális okból, egészségi állapotuk vagy rosszabb családi induló háttérük miatt – hátrányos helyzetben vannak. Ezek az emberek munka- és versenyképesek, de az ő rosszabb esélyeiket az államnak ki kell egyenlítenie. Harmadrészt vannak olyanok, akik munkaképtelenek, azaz nem versenyképesek. Őket segéllyel vagy más kézzelfogható

módon támogatnunk kell. Ezen a három elven nyugszik a mi elképzelésünk szerinti szolidáris versenyrendszer.

Ebben hittünk már akkor is, amikor negyedszázaddal ezelőtt barátainkkal, a mellettem ülő Iványi Gáborral és a fájdalmasan fiatalon elhunyt Solt Ottóliával megalapítottuk a Szegényeket Támogató Alapot, a SZETÁ-t.

Solt Ottília épp ezen a héten lenne 60 éves. Tőle tanultam a legtöbbet a szabadság és a szolidaritás elválaszthatatlanságáról. Az európai demokratikus társadalomnak nemcsak az egyéni szabadság és a gazdasági teljesítmény, hanem a szolidaritás eszménye is alappillére. Ha ezt a pillért kihúzzuk, az egész demokratikus berendezkedés kerül veszélybe.

SZETÁ-s barátaink segítettek nekünk, Budapest liberális vezetőinek a hátrányos helyzetű fővárosi polgárokat megtartó szociális háló megszövésében. Ennek egyik fő elemeként az energiaárak emelkedése miatt növekvő közüzemi díjak egy részét az arra rászoruló díjhátrékosoknak kompenzáljuk. Így ők továbbra is fizetni tudják számláikat, emberi életkörülmények között maradványok maradva képesek és motivációjuk is van dolgozni és pénzt keresni.

Amikor ezt a rendszert kitaláltuk, sokat vitatkoztunk szocialista partnereinkkel. Ők azt mondták: adjuk mindenkinek olcsóbban a közszolgáltatásokat, a közműcégek ily módon keletkező hiányát pedig pótoljuk ki az adófizetők pénzéből. Azaz: maradjon kevesebb a város felújítására, de mindenki részesüljön a támogatásból. Mi, liberálisok azt mondtuk: csak az kapjon támogatást, aki rászorul, de az elég legyen ahhoz, hogy ki tudja fizetni a számláit. Azóta a budapesti közműkompenzációs rendszert a világ több nagyvárosa átvette tőlünk, mert igazságos, hatékony, és nem kerül pénzbe az adófizetőknek.

De mondom más példát. Sokszázezer fogyatékos ember él köztünk. Sokaknak közülük a számítógép, az Internet kínálja az egyetlen, de kiváló esélyt arra, hogy munkát vállaljanak vagy kapcsolatot tartsanak ismerőseikkel. A budapesti liberális városvezetés támogatja az ingyenes PC- és internet-hozzáférést, valamint a távmunka-vállalást. Ettől a héttől – az esélyegyenlőség biztosításáért – a Budapesti Portált a vakok és gyengénlátók számára is elérhetővé tettük.

A hajléktalanok nem versenyképesek. Ők Budapesten, például az egy hónapja átadott „Fűtött Utcában”, az Oltalom és számos hajléktalan szállón menedéket lelnek télen. 30 százalékkal többen vannak ilyenkor Budapesten: vidékről a fagyhalál elől menekülnek a fővárosba. A téli hónapokra idén is kilakoltatási moratóriumot hirdettünk.

Az SZDSZ a rászoruló munka- és versenyképes emberek és családok támogatásának egész rendszerét ki akarja terjeszteni az egész országra. 2004-ben meg kell teremteni a rászorultsági elven működő szociálpolitika feltételeit.

Az állam dolga nem az, hogy a tehetősebbeket támogassa. Igen, ez azt is jelenti, hogy fokozatosan fel számolni az anyagi jogon járó szociális támogatások rendszerét. Egy jól kereső fiatal szülőnek nem családi pótlékra van szüksége, hanem arra, hogy kevesebb adót vonjanak el tőle. Családi pótlékra a szegény szülőnek van szüksége, jóval többre, mint amit ma kap. Ha kevesebb pénzt kell szétosztani, a valóban rászorulóknak is több jut.

Az európai csatlakozás évében a magyar demokrácia nagykorúvá válik. Az államot nem tekinthetjük többé amerikai nagybácsinak, aki mindenkinek egyformán osztogatja támogatást. A jóságos nagybácsi támogatásának ugyanis ára van: magas adók és óriási állami bürokrácia. Az SZDSZ, a magyar liberális párt 2004-ben adócsökkentésért és igazságosabb szociálpolitikáért fog küzdeni. Csak ekkor lehetünk méltóak Solt Ottília és a SZETA örökségéhez!

Egyetért-e az adócsökkentés politikájával?

1. Igen, mert az emberek okosabban tudják elkölteni a pénzüket, mint az állam.
2. Részben, csak az arra érdemes csoportok esetében, családi adókedvezmény formájában.
3. Nem, ez most nem aktuális. Helyesebb lenne negyedik adókulcs bevezetése a magasabb jövedelműek esetében.

A harmadik kérdést a szabad demokraták elnöke ismertette január 17-én. Ezzel arra várnak választ az emberektől, hogy egyetértene-e az adócsökkentés politikájával. A konzervatív válasz erre a kérdésre az, hogy csak az arra érdemes csoportoknak, adókedvezmény formájában kell támogatást juttatni. Kuncze Gábor szerint a szocialisták – mint az a nyári adócsökkentéssel kapcsolatos vitában is kiderült – egy negyedik adókulcs bevezetését szorgalmazták.

Az SZDSZ szerint viszont meg kell találni a további adócsökkentés lehetőségét, mert „az emberek okosabban tudják elkölteni a pénzüket, mint az állam”. A párt szerint a takarékoskosságot a politikának saját magán kell megkezdenie. Az SZDSZ kitart a mellett a régóta hangoztatott álláspontja mellett, hogy az embereket úgy lehet a legjobban támogatni, ha több pénzt hagynak náluk. Kuncze Gábor szerint a gazdaság állapotát egyfajta ellentmondás jellemzi: egyrésztől bizalmi válság tapasztalható, másrésztől pedig az utóbbi időszakban megjelentek pozitívumok is. Természetesen az a kívánatos, hogy az utóbbiak kerekedjenek felül, de ez nem megy magától. Az SZDSZ olyan intézkedéseket szorgalmaz, amelyek növelik az ország versenyképességét, illetve amelyek lélegzetvételhez juttatják a gazdaságot. A pártelnök hozzátette, támogatják a kijelölt pénzügyminiszter azon törekvéseit, amelyek fordulatot hozhatnak a gazdaságpolitikában.

Az adócsökkentés és a rászorultság elvének érvényesítése volt a témája Kuncze Gábor és Demszky Gábor január 30-án tartott sajtótájékoztatójának. Itt Demszky Gábor elmondta: „a magyar adórendszer túlságosan bonyolult, és célját sem éri el: az állam jelentős bevételektől esik el, a gazdaság visszafejődik, a társadalmi szakadék tovább nő, Európa pedig egyre távolabbra kerül. A jelenlegi adószabályok fenntartása több mint nehezen érthető: egész egyszerűen értelmetlen.” Egy frissen megjelent OECD-országértékelés megállapítja: a fekete- és szürkegazdaság „kifehéritésére” és adókulcs-csökkentésre van szükség. Az első az államnak több adóbevételel járna, hiszen ösztönözné a legális foglalkoztatást és az adóköteles tevékenységeket. A második több pénzt hagyna az embereknél és a vállalkozásoknál, növelné a gazdaság versenyképességét. Az SZDSZ liberális álláspontja és gazdaságpolitikája összhangban van az OECD megállapításaival.

A konzervatív és a szocialista adópolitika egyaránt a túlméretezett, újraelosztó államban hisz, az SZDSZ szerint viszont a jövedelem nagy része maradjon annál, aki megkeresi. Az a rászorultakra, a szegényekre, a hátrányos helyzetűekre költsünk többet, de a magasabb jövedelműeket, a vállalkozásokat hagyjuk békén. Ha csökkennek a munkáltatók és a munkavállalók kórosan magas adó- és járulékkerhei, a föllendülő gazdaság az adók csökkenése miatt „kieső” állami bevételt bőségesen megtermeli.

Ha nem akarunk lemaradni a most csatlakozó országoktól – adót kell csökkentenünk, hiszen a személyi jövedelemadó messze nálunk a legmagasabb egész Közép-Kelet Európában. A legkisebb adókulcs mindenhol alacsonyabb, mint Magyarországon, a legnagyobb adókulcs pedig másutt jóval nagyobb jövedelemhez kötődik. Nagyon messze vagyunk több uniós országtól is: a legmagasabb adókulcs sokkal nagyobb jövedelmeket adóztat a legendásan széleskörű jóléti juttatásokkal rendelkező skandináv államokban. Eközben ez a kulcs Franciaországban, Angliában, Görögországban, Portugáliában vagy Spanyolországban ott van, ahol nálunk a legalsó: 20 százalékon és néhány százalékkal a fölött.

Ugyanez, sőt még rosszabb a helyzet a tb-terhek esetében: itt Magyarország nem pusztán a térség, hanem az egész kontinens legmohóbb államai közé tartozik. Mind a munkáltatókat, mind a munkavállalókat aránytalanul megszarcolja. Mindeközben az éves jövedelmek az uniós átlag harmadát sem érik el, de elmaradnak a közvetlen versenytársakétól is.

Nem igaz, hogy az adócsökkentés alatt összeomlik az állam. Az előző szabad demokrata – szocialista kormányzás idején a társasági adó 36%-ról 18%-ra csökkent. Ennek eredményeképp nőtt a gazdaság tőkevonzó képessége, megszorodtak a gazdasági társaságok. Kisebb adókulccsal is több bevétele lett az államnak. Az idén 18-ról 16%-ra csökkenő társasági adó a csatlakozó országok között rendkívül jó helyezést jelent, és alig magasabb az Unióban legalacsonyabb írországi 12%-nál. A mostani kormány adómentessé tette a minimálbért: a rászorultak zsebében több pénz maradt, és jelentősen nőtt a foglalkoztatottság. 16%-kal nőtt az alacsony bérű dolgozók nettó jövedelme, a legális foglalkoztatottság növekedése mellett a munkáltatói egészségügyi hozzájárulás csökkentése 40 milliárd forinttal enyhítette a vállalkozók terheit.

A liberális elvek következetes érvényesítése tehát nem más, mint befektetés. Nyeresége az emberek bankszámláján és az ország európai versenyképességében jelentkezik. Ezért gondolja azt a Szabad Demokraták Szövetsége, hogy 2004-ben, az európai csatlakozás évében liberális fordulatra van szükség a szociálpolitikában és az adókérdésben is – a sokat emlegetett jóléti fordulatot, az európai szintű fejlődést csak az adócsökkentés hozhatja meg.

Ön mit gondol a hálapénzről?

1. Hálapénz mindig volt és mindig lesz. Az államnak inkább azzal kellene törődni, hogy több pénzt költsön az egészségügyre, és ne engedje be a magántőkét.
2. Előre kéni tilos, utána adni szabad. Az egészségügy finanszírozása alapvetően az állam feladata, de bizonyos területeken elfogadható a privatizáció.
3. A hálapénz betegnek és orvosnak is megalázó; fel kell számolni. A pazarló állami egészségügy helyett a polgárokért versengő magánbiztosítók bevonására van szükség.

A negyedik kérdéssel Kuncze Gábor tartott sajtótájékoztatót január 24-én. „A liberális egészségmodell szerint az egészségügyi szolgáltatást igénybe vevő és nyújtó közé beiktatott magánbiztosító képviselné a betegek érdekeit, és érdekelt volna abban, hogy a szolgáltató megfelelően magas színvonalú szolgáltatást nyújtson. Ugyanakkor bizonyos szintű egészségügyi ellátás továbbra is mindenkinek járna, továbbra is mindenki biztosított lenne.” – foglalta össze a párt elnöke az SZDSZ javaslatát.

A szabad demokraták szerint a hálapénz körül kialakult széles körű vitában mind a konzervatív, mind a szocialista megoldás végső soron több adó, több járulékos beszédével járna, vagyis az adófizetők hátránát a terheket. Az SZDSZ által felvázolt modell Európa- és világszerte sok helyen működik. A párt szerint elemeiben nem lehet megreformálni a Magyarországon jelenleg fennálló egészségügyi rendszert, mely a rendszerváltás óta változatlan szerkezetben működik. Kuncze fölhívta rá a figyelmet, hogy az egészségügyi modell már a Szabad Demokraták Szövetsége választási kampányában is központi helyen szerepelt, mégsem kapott elegendő visszhangot. A 2002-es koalíciós tárgyalásokkor, bár egyes elemei bekerültek a kormányprogramba, átütő változást nem eredményezett.

A negyedik kérdés az előző héten a „hálapénz-honlap” kapcsán kirobbant botrányra is reagált. Kuncze Gábor szerint „a hálapénz ügyében nem az az igazi kérdés, lehet-e adni, mennyi legyen és mikor

adják, hanem az: képesek vagyunk-e olyan egészségügyi ellátórendszert létrehozni, amely önmagában megszünteti azt”. Ennek érdekében a liberális párt újra elküldi az érdekelteknek a legutóbbi választásokra kidolgozott egészségügyireform-programját, melynek lényege, hogy „vezessünk be olyan egészségügyi finanszírozási rendszert Magyarországon, ahol megengedjük, hogy több biztosító versenyezzen a betegek kegyeiért és vegyen részt ilyen módon is az egészségügy finanszírozásában. Aki többlétszolgáltatásra tart igényt, az ezt a biztosításában megfizeti, magasabb összegű biztosítást választ.” A programot Kökény Mihály egészségügyi miniszternek, Éger Istvánnak, a Magyar Orvosi Kamara elnökének és Mikola Istvánnak, a Fidesz egészségpolitikusanak küldte el az SZDSZ, olyan, a hálapénz intézményére utaló borítékban, amelyen az „Elfogadja? Hálapénz helyett fogadja el a liberális egészségpolitikát!” felirat olvasható.

Ön milyen drogpolitikát helyesel?

1. Dekriminalizálni kell a fogyasztást, mert a fogyasztó nem bűnöző. Büntetni csak a terjesztőket kell.
2. A terjesztőket szigorúan, a fogyasztókat enyhébb mértékben kell büntetni. Ugyanakkor meg kell adni a lehetőséget a fogyasztónak, hogy büntetés helyett a gyógyulást válassza.
3. A terjesztőket és a fogyasztókat is a lehető legszigorúbban kell büntetni.

Az ötödik kérdést Fodor Gábor és Gusztos Péter ismertette „Ön milyen drogpolitikát helyesel?” Az SZDSZ szerint erre a kérdésre a szocialista válasz úgy hangzik, hogy a terjesztőket szigorúan, a fogyasztókat enyhébb mértékben kell büntetni, ugyanakkor meg kell adni a lehetőséget a fogyasztónak, hogy büntetés helyett a gyógyulást válassza; a konzervatívok szerint viszont a terjesztőket és a fogyasztókat is a lehető legszigorúbban kell büntetni.

Az SZDSZ azt szeretné, ha a lehető legkevesebben fogyasztanának kábítószerrel, és nem támogatja a kábítószerrel való bármilyen fajta kereskedés legalizálását. Ugyanakkor a párt álláspontja szerint a Btk-val nem lehet fellépni a kábítószer-fogyasztás ellen, ezért a liberális válasz szerint dekriminalizálni kell a fogyasztást, mert a fogyasztó nem bűnöző. Büntetni csak a terjesztőket kell.

Az SZDSZ azt javasolja, hogy a csekély mennyiségű kábítószer személyes használatra történő megszerzése, tartása, illetve maga a fogyasztás kerüljön ki a büntetőjogból, de kompromisszumként szóba jöhet az a megoldás, hogy a fent említett cselekmények a szabálysértési jog hatálya alá kerüljenek. A szabad demokraták azt szeretnék, ha a készüléken lévő új büntetőjogi kódex már az SZDSZ által szorgalmazott szempontok alapján születne meg. Annak ellenére, hogy a szabad demokraták fontosnak tartják a Medgyessy-kormány idején végrehajtott Btk-módosítást, amely bevezette az elterelés intézményét, úgy vélik, hogy ennek ellenére jelenleg is vannak negatívumai a szabályozásnak. Nincs például megkülönböztetve egymástól a könnyű és a kemény drog, illetve nem történt meg a fogyasztók dekriminalizálása. Gusztos fölhívta rá a figyelmet, hogy az SZDSZ-éhez hasonló jogi szabályozást tart indokoltnak több magas rangú rendőr is.

Fodor Gábor szerint a nemzetközi és hazai tapasztalatok is igazolják azt a régóta hangoztatott SZDSZ-es álláspontot, miszerint a büntetés helyett a felvilágosítással, a megelőzéssel kell a kábítószer-fogyasztás ellen fellépni.

Hírek

Egyházi etika vagy alkotmányvédelem?

A Károli Gáspár Református Egyetem 2003 októberében homoszexualitása miatt távolított el az egyetemről egy végzős teológushallgatót. A fiú édesapja jogellenesnek tartotta az egyetem lépését, ezért bírósághoz fordult.

Az eset a Klub Rádióban kapott először nagyobb nyilvánosságot. Mint kiderült, a fiú éveken keresztül küzdött azzal, hogy elfogadja magát, végül – több öngyilkossági kísérlet után – egyik professzorától, a kar dékánjától kért lelki segítséget. Nem sokkal ezt követően a kari tanács elé hívták a hallgatót, s miután ott is őszintén válaszolt a neki fölvetett kérdésekre, a tanács úgy döntött, hogy megszünteti az egyetemista hallgatói jogviszonyát. Németh Dávid dékán az Orionnak adott nyilatkozatában azzal indokolta a döntést, hogy aki „homoszexuális életmódot” folytat, azt a református egyetem nem tartja alkalmasnak arra, hogy részt vegyen az egyetemi oktatásban, majd később szolgálatba álljon. Az egyetem hittudományi karának kari tanácsa állásfoglalásában tette közzé azt a véleményét, hogy az egyház a Biblia alapján nem helyeselheti a homoszexuális kapcsolatok megáldását, a homoszexuális párok házasságkötését, gyermekvállalását, homoszexuális életet folytató, vagy azt propagáló vallásánárok és lelkészek képzését, szolgálatba állítását, illetve szolgálatban tartását. Az állásfoglalás szerint az újszövetségi szexualitika alapja az a házasságfelfogás, amely szerint a szexualitásnak a férfi és a nő kizárólagos életközösségében van a helye, ennek egyetlen alternatívája van: az önmegtartóztatás. A kari tanács rámutatott arra: a homoszexuális viselkedést a Biblia egyértelműen Isten rendje elleni véteteknek nevezi. A Magyarországi Református Egyház szóvivője megalapozottnak tartotta a kari tanács állásfoglalását, ugyanakkor hozzátette, hogy a dokumentum nem tekinthető az egyház hivatalos állásfoglalásának.

Az eset nyilvánosságra kerülése után Magyar Bálint oktatási miniszter több nyilatkozatában is elítélte az egyetem lépését. Fölhívta a figyelmet arra, hogy a hallgató hallgatói jogviszonyának megszüntetése akkor sem lehet indokolt, ha az egyház később – saját etikai normáira hivatkozva – nem kívánja lelkészként alkalmazni a fiatalembert. Hasonlóan fogalmazott Aáry-Tamás Lajos oktatási ombudsman is. Az SZDSZ-Újgeneráció nyilatkozatott tett közzé, mely szerint a szervezet „határozott álláspontja, hogy az egyetem döntése súlyosan embertelen és egyértelműen alkotmányvédelem”, és kérték Lévai Katalin esélyegyenlőségi minisztert, hogy „személyes közbenjárásával kísérelje meg meggyőzni a Károli Gáspár Református Egyetem vezetését, vonják vissza a diszkriminatív, törvénytörő intézkedést”.

Az esélyegyenlőségi miniszter a debreceni egyetemre kísérelte meg átvettetni a Károliról kizárt hallgatót, de az egyébként mozgássérült egyetemista éppen azért fordult a bírósághoz, mert Budapesten szeretné befejezni tanulmányait. Januárban a Károli Gáspár Református Egyetem Kari Tanácsa megerősítette azt a korábbi döntését, hogy homoszexualitása miatt kizárja az intézményből a hallgatót – ez alkalommal az októberi 6:4 arányban meghozott döntéssel szemben 9:1 arányban szavaztak a kizárás mellett.

A közelmúltban egyébként református egyházi vizsgálatok indultak egy lelképásztor és egy negyedéves teológus-hallgató ellen, miután a Népszabadságban megjelent írásaikban mindketten védelmükbe vették a meleget. Kun András Nándor budapesti lelkész szerint a homoszexuálisokat sem szabad kirekeszteni azok közül, akik „vagyva várják és óhajtkák az Istennel való közösséget”. Hangsúlyozta, hogy a homoszexualitás nem betegség, hanem természetes hajlam, és a nemi irányultság tartós identitás, nem pedig életmódváltoztatás. Szűcs Balázs negyedéves református teológushallgató külföldi katolikus és protestáns példákkal igazolta, hogy más országokban egyre inkább elfogadják a meleget. Egyebek mellett a svájci református egyház

hivatalos álláspontját idézte, amely szerint a homoszexuális monogám kapcsolat Isten ajándékának tekinthető. Kun András Nándor lelképásztorral szemben a Kálvin téri gyülekezet presbitériuma, a Szűcs Balázs ügyében a református egyetem vezetői folytatták le a vizsgálatot. A lelkészt felszólították, hogy a jövőben tartózkodjon a hasonló megnyilvánulásokról, de ennek a döntésnek más jogkövetkezménye nincs. Szűcs Balázs súlyosabb büntetést kapott: tanulmányait egy évre felfüggesztették az egyetemen.

A félig betiltott Tilos

A szabad demokraták éles bírálattal illették a Tilos Rádió eddig példátlan szigorúságú megbüntetését, amelyet a médiahatóság MSZP-s tagja is megszavazott, szemben az SZDSZ-es delegálttal. A Tilos Rádiót több, decemberben elhangzott kijelentés miatt szankcionálták – ezek közül a legnagyobb vihart az a mondat kavarta, amikor december 24-én az egyik műsorvezető azt mondta, hogy „kírta az összes keresztényt”.

Mint ismeretes, az ORTT harminc napra felfüggesztette a Tilos Rádió műsorszolgáltatási jogosultságát, továbbá fél évre kizárta pályázataiból, és utolsó figyelmeztetésben részesítette. Mindezt hosszas előkészítés után döntötte el a médiahatóság. A döntést az ORTT kompromisszumosnak tekinti, hiszen a jobboldali delegáltak szerint azonnal meg kellett volna szüntetni a rádió működését; az MSZP szerint szigorú, de elfogadható döntés született, az SZDSZ viszont abszurdnak és eltúlzottnak tartja az ORTT-nek a Tilos Rádióra kirótt büntetését, ezért azt Tímár János, a médiahatóság szabad demokrata tagja nem is szavazta meg – szerinte elegendő lett volna 24 órás büntetés is.

Eörsi Mátyás szerint az ORTT-nek az adót sújtó szankciói a véleményszabadságot veszélyeztetik, ezért azt javasolja az Európa Tanácsnak, készítsen jelentést a magyarországi sajtóviszonyokról. Úgy véli, a harmincnapos felfüggesztés – bár példátlanul szigorú – önmagában nem lenne aggályos, az adónak szóló utolsó figyelmeztetés azonban meglátása szerint a véleményszabadságot veszélyezteti. Eörsi szerint a médiahatóság az ügyben egyértelműen a politikai nyomásnak megfelelő döntést hozott, az ET állásfoglalása azonban véleménye szerint rábírhatja a testületet, hogy legközelebb higgadtan ítélje meg a helyzetet.

A döntés után nem sokkal a Fővárosi Bíróság felfüggesztette az Országos Rádió és Televízió Testület azon határozatának végrehajtását, amely 30 napra megvonta a Tilos Rádió műsorszolgáltatási jogosultságát. Ez az után történt, hogy a Tilos Rádió a határozatnak megfelelően megkezdte a büntetést, de alapítványa bírósághoz fordult azzal a kéréssel, hogy majdani fellebbezésük elbírálásának befejezéséig függeszék fel az ORTT-határozat végrehajtását.

Február első hetében azonban – egy, a panaszt tévők szerint Orbán Viktort gyalázó hallgatói SMS fölolvása miatt – újabb „ügy” keletkezett a Tilos Rádió körül. Az üzenet felolvasakor a műsorvezetők elhatárolódtak a szövegtől, később pedig fölajánlották távozásukat. A Tilos Rádió kuratóriuma az ORTT határozatában megfogalmazott „utolsó figyelmeztetés” miatt azt javasolta a rádió munkatársainak, hogy szervezzék át a jelenlegi, az adásidő mintegy 40 százalékában beszélgetéseket sugárzó műsorstruktúrát, s az átszervezés ideje alatt csak zenét sugározzon a rádió. A javaslatot nem fogadták el, ezért Csabai Gábor, az alapítvány kuratóriumának elnöke, majd a kuratórium három tagja lemondott tisztségéről.

„Kaptok egy bónapot, hogy eltűnjete ebből az országból, február 14-én agyonlövünk”

Életveszélyesen megfenyegették Gusztos Pétert egy a Magyar Hírlapban megjelent írása miatt. Az írás a Tilos Rádió-ügyről szólt („Hajrá Magyarországnak, hajrá Tilos Rádió!”, MH, január 14.), a fenyegetést az újság on-line változatának fórumán, egy névtelen hozzászólás tartalmazta. A fenyegetés Gusztos Péternek és a vele egy oldalon

publikáló újságírónak szólt: „Nevedet Gusztostalannal együtt megjegyeztük, két demagóg cionista: kaptok egy hónapot, hogy eltőnjetek ebből az országból, február 14-én agyonlövünk”. Gusztos bejelentette a történeteket a rendőrségen, mert bár nem ritka dolog, hogy politikusok gyalázkodó leveleket kapjanak, egy ilyen konkrét fenyegetés mellett nem lehet elmenni szó nélkül. Hangsúlyozta: „a dolgot konkrét, egyértelműen antiszemita indítatású, életveszélyes fenyegetésnek” minősíti. Gusztos Péter cikkében többek között azt írta: „ha a Tilos-ügy hozzásegíti hazánkat ahhoz, hogy minden egyes közösség, legyen az rádió, civil szervezet vagy politikai párt, a Tiloshoz hasonló gyorsasággal legyen kénytelen elhatárolódni a kirekesztő véleményektől és kivetni soraiból e vélemények képviselőit, jobb lesz itt élni. De ehhez elengedhetetlen, hogy a jobboldal végre képes legyen (politikai) 'rezervátumba' zárni a náciakat”.

Megtartotta alakuló ülését a Szabó Miklós Alapítvány Kuratóriuma

Január 30-án megtartotta alakuló ülését a Szabad Demokraták Szövetségét segítő Szabó Miklós Szabadelvű Alapítvány. Az Alapítvány Kuratóriumának elnöke Kuncze Gábor, a kuratórium tagja még Juhász Pál, dr. Sándor Klára, Tardos Márton és Török Gusztáv Andor. Az Alapítvány Kuratóriuma ügyvezető igazgatójának Tóth Csaba politológust választotta. (A Magyar Köztársaság Országgyűlése tavaly döntött arról, hogy minden parlamenti párt mellett jöjjön létre egy-egy pártalapítvány, ezek az alapítványok a pártok tudományos, ismeretterjesztő, kutatási tevékenységét támogatják.)

Az alakuló ülésen az alapítvány meghatározta stratégiai koncepcióját, s felvázolta azokat a távlati célokat, amelyeket működése során el kíván érni. A Szabó Miklós Alapítvány liberális szellemi háttérintézmény kíván lenni, elsőrendű célja, hogy közreműködjön a liberalizmus politikai programjának kiteljesítésében, a társadalmi kérdésekre adott liberális válaszok megismertetésében. Az Alapítvány a fenti célok elérése érdekében számos kezdeményezést tesz majd: nyilvános vitát indít arról, milyen válaszokat tud adni a liberalizmus a kor politikai kihívásaira, támogatja a liberális hálózatok kiépítését. Célja

mind a már működő, hazai liberális szervezetekkel való kapcsolatfelvétel és együttműködés, mind a számtalan külföldi liberális „agytröszt” megkeresése.

Az Alapítvány működését a nyilvánosság számára a lehető legátláthatóbb formában kívánja folytatni. Ennek érdekében az Alapítvánnyal kapcsolatos összes információ elérhető lesz az Alapítvány rövidesen induló honlapján.

Az SZDSZ Ügyvivői Testületének közleménye az Országgyűlés elnökének intézkedéséről

Az SZDSZ Ügyvivői Testülete megdöbbenve értesült, hogy az Országgyűlés elnöke visszavonta Dr. Gyekiczki András jelölését az Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltára főigazgató-helyettesi posztjára. E lépés nem tekinthető másnak, mint az egykori politikai rendőrség ügyeinek és iratainak ügyében több mint tíz éves magyarországi botrány újabb lépésének. Medgyessy Péter titkosszolgálati múltjának nyilvánosságra kerülésekor a miniszterelnök ígéretet tett egy tisztességes levéltári és átvilágítási törvény megalkotására. Utóbbi az MSZP ellenzéki támogatással megakadályozta, előbbi töredékesen tartotta be. Az újonnan alakult Történeti Levéltár főigazgató-helyettes jelöltet a parlament elnöke több mint fél éve megnevezte. Az Országgyűlés két illetékes bizottsága a szükséges meghallgatás alapján a jelölt kinevezését javasolta. A kinevezés közel fél éve a nyilvánosság és az SZDSZ számára ismeretlen okok miatt húzódott, amit most egy semmivel nem indokolható döntés zárt le. Akik – a konzervatív és a szocialista oldalon egyaránt – félnek attól, hogy a volt politikai rendőrség iratai egy demokratikus rendszerben elvárható és a legtöbb volt szocialista országban már megvalósított, részben a hazai törvényekben is előírt módon kerüljenek nyilvánosságra, váljanak kutathatóvá, azok nem riadnak vissza a személyek, így a kijelölt főigazgató-helyettes rágalmozásától, a parlamenti normák felrúgásától sem. Sajnálatos, hogy az ilyen törekvések a most nyilvánosságra került döntéshez vezethetnek.